

AUGSTĀKĀS IZGLĪTĪBAS IEGUVE KĀ ADMINISTRATĪVAIS PROCESS¹

OBTAINING HIGHER EDUCATION AS AN ADMINISTRATIVE PROCEDURE

Agris Ratniks, *Bc. iur.*

Latvijas Universitātes Juridiskās fakultātes maģistrants

Summary

Providing higher education is a task of the state administration that can also be delegated to private universities on the basis of administrative acts. It should be considered that in the administrative procedure in court the defendant should be the private university itself.

Obtaining higher education is a specific administrative procedure, because during the acquisition of higher education, the student simultaneously is subordinated to the university and the subject of a public law contract, creating a dualism in the legal relationship between the university and the student. This causes issues in determining whether the decision taken by the university can be assessed as an independent administrative act or as a decision related to the public law contract.

Atslēgvārdi: augstākā izglītība, augstskolas, administratīvais process, publisko tiesību līgums

Keywords: higher education, universities, administrative procedure, public law contract

Ievads

Augstākās izglītības ieguve ir administratīvais process, kas ir vērsts uz administratīvā akta – lēmuma par grāda vai kvalifikācijas iegūšanu – piešķiršanu studējošajam. Augstskolu likums² paredz no vispārējā valsts pārvaldes darbības regulējuma atšķirīgus noteikumus, tāpēc pētījuma mērķis ir analizēt šo atšķirību tiesiskās sekas administratīvajā procesā. Pētījumā tiek aplūkotas augstskolas tiesības īstenot administratīvo procesu, kam var būt nozīme precīzā atbildētāja noteikšanā administratīvajā procesā tiesā, un augstākās izglītības ieguvē pieņemto lēmumu tiesiskā daba, kas ir izšķiroši pieteikuma priekšmeta formulēšanai un atbilstošas procesuālās kārtības ievērošanai. Pētījumā izmantotas tiesību normu interpretācijas metodes saistībā ar augstskolu darbības tiesisko regulējumu, aplūkoti administratīvo tiesu nolēmumi,

¹ Raksta pamatā ir autora bakalaura darbs “Augstākās izglītības ieguve kā administratīvais process”, kas izstrādāts Latvijas Universitātes Juridiskajā fakultātē docenta *Dr. iur.* Edvīna Danovska vadībā.

² Augstskolu likums: LV likums. Pieņemts 02.11.1995. [01.01.2024. red.].

kuros ir savstarpēji atšķirīgi identificēts atbildētājs, izskatot strīdus starp studējošo un privātpersonu dibināto augstskolu, un pieteikuma priekšmets par augstskolu pieņemtiem vienveidīgiem lēmumiem, kā arī ir izmantota aprakstošā metode, analizējot judikatūru un tiesību doktrīnu par valsts pārvaldes darbības formām.

1. Augstskolas tiesības īstenot administratīvo procesu

Augstskolu likums tiesības īstenot administratīvo procesu raksturo kā tiesības izsniegt valsts atzītus diplomus. Šajā sakarā uzsverams, ka augstskolas diploms ir dokuments, kas apliecina iegūto izglītību³, bet augstākā izglītība formāli uzskatāma par iegūtu, kad tiek piešķirts grāds vai kvalifikācija, pēc kura augstākās izglītības ieguves process tiek noslēgts ar aktu par studiju programmas izpildi⁴. Tiesību īstenot administratīvo procesu kontekstā augstskolas tiesības izsniegt valsts atzītus diplomus un tiesības piešķirt grādu vai kvalifikāciju var uztvert kā saturiski līdzvērtīgas, jo, lai tiktu piešķirts valsts atzīts diploms, vispirms ir nepieciešams iegūt grādu vai kvalifikāciju, un diploms ir vien apliecinājums par izglītību, nevis dokuments, ar kuru formāli iegūst izglītību.

Atbilstoši Augstskolu likuma 9. panta otrajai daļai augstskola ir tiesīga izsniegt valstiski atzītus diplomus par attiecīgas studiju programmas apguvi, ja attiecīgā augstskola ir akreditēta un attiecīgā studiju programma ir īstenota atbilstoši normatīvo aktu prasībām. Atbilstoši Augstskolu likuma 46. panta pirmajai daļai augstskolas drīkst uzņemt studējošos tikai pēc studiju programmas licencēšanas, bet 1. panta 16. punkts paredz, ka arī attiecīgajam studiju virzienam jābūt akreditētam. Līdz ar to valsts atzītai augstākās izglītības ieguvei ir jānotiek akreditētā augstākās izglītības iestādē (augstskolā vai koledžā), attiecīgajam studiju virzienam ir jābūt akreditētam un attiecīgajai studiju programmai ir jābūt licencētai.

Augstskolu likuma 55.² panta devītā daļa un 55.³ panta astotā daļa paredz, ka lēmumi par studiju programmas licencēšanu un studiju programmas akreditāciju ir pārsūdzami Administratīvā procesa likumā⁵ noteiktajā kārtībā. Lai arī Augstskolu likumā tas tieši nav paredzēts, arī lēmums par augstskolas akreditāciju ir pārsūdzams Administratīvā procesa likumā noteiktajā kārtībā.⁶ No tā ir secināms, ka lēmumi par augstskolas akreditāciju, studiju virziena akreditāciju un studiju programmas licencēšanu ir administratīvie akti. Tā kā pēc šo lēmumu izdošanas augstskola var īstenot administratīvo procesu, izdodot administratīvos aktus (piemēram, valsts vārdā piešķirot grādu vai kvalifikāciju) un veicot faktisko rīcību (piemēram, izsniedzot valsts atzītus diplomus), pēc akreditācijas un studiju programmas licencēšanas tā var rīkoties kā ar valsts varu apveltīts subjekts. Tātad augstskolas iegūst tiesības īstenot administratīvo procesu uz administratīvo aktu pamata.

³ Sk. Kārtība, kādā izsniedz valsts atzītus augstāko izglītību apliecināošus dokumentus: Ministru kabineta 2013. gada 16. aprīļa noteikumi Nr. 202 [03.04.2024. red.].

⁴ Danovskis E. Publisko un privāto tiesību dalījuma nozīme un piemērošanas problēmas Latvijā. Rīga: Latvijas Vēstnesis, 2015, 132. lpp.

⁵ Administratīvā procesa likums: LV likums. Pieņemts 25.10.2001. [02.11.2023. red.].

⁶ Sk. Augstskolu un koledžu akreditācijas noteikumi: Ministru kabineta 2018. gada 11. decembra noteikumi Nr. 794 [11.12.2018. red.].

Augstskolu likuma 8. panta pirmā daļa paredz, ka augstskolas var dibināt gan valsts, gan privāto tiesību subjekti, tādējādi akreditācijai un licencēšanai atkarībā no augstskolas dibinātāja ir atšķirīga tiesiskā nozīme. Proti, mērķis ir nodrošināt augstākās izglītības ieguves kvalitāti un tiesiskumu, jo, kā norādījusi Satversmes tiesa, gan valsts, gan privātpersonu dibinātas augstskolas ietilpst vienotā augstākās izglītības telpā, tostarp izsniedz valsts atzītus diplomus⁷. Tomēr valsts dibinātās augstskolas kā atvasinātās publiskās personas ir dibinātas tieši ar mērķi nodrošināt augstāko izglītību, tādējādi tiesības īstenot administratīvo procesu ir šo publisko personu autonomās funkcijas. Nevar uzskatīt, ka valsts deleģē valsts dibinātām augstskolām tiesības izdot administratīvos aktus, bet valsts ir radījusi publiskās personas šo tiesību realizācijai. Turpretī privātpersonu dibinātām augstskolām ar akreditācijas un licencēšanas aktiem tiek deleģēts valsts pārvaldes uzdevums, jo vienīgais veids, kā valsts var apveltīt privātpersonu ar valsts varu, ir deleģēt valsts pārvaldes uzdevumu. Privātpersonu dibināto augstskolu komercdarbība ir pakārtota valsts varas izmantošanai. Likumdevējs šo šķietami privāttiesisko komercdarbības formu ir ierobežojis ar atrašanos publisko tiesību jomā, lai nodrošinātu tādu izglītības kvalitāti, kas saņemtu valsts atzīšanu.

Par privātpersonu dibinātām augstskolām ir norādāms, ka Valsts pārvaldes iekārtas likuma⁸ 40. panta otrā daļa paredz, ka privātpersonai pārvaldes uzdevumu var deleģēt ar ārēju normatīvo aktu vai līgumu. Augstskolu likums neparedz, ka privātpersonu dibinātām augstskolām būtu pēc akreditācijas akta vai licences saņemšanas jāslēdz līgums ar Latvijas Republiku, tādējādi līgumiskais deleģēšanas veids šajā gadījumā nav konstatējams. Tā kā Augstskolu likumā nav uzskaitītas privātpersonu dibinātas augstskolas, kurām ir tiesības valsts vārdā piešķirt diplomus, nevar arī uzskatīt, ka valsts pārvaldes uzdevums tiek deleģēts ar normatīvo aktu.

Likumdevējs Augstskolu likumā ir noteicis speciālu deleģēšanas veidu, kurā privātpersonu dibinātām augstskolām uz administratīvā akta pamata tiek deleģēts valsts pārvaldes uzdevums nodrošināt augstākās izglītības ieguvu un paredzētas tiesības izdot administratīvos aktus. Iemesls šādam regulējumam ir Augstskolu likuma 4. pantā noteiktā augstskolu autonomija, kas augstskolu darbībā paredz no citiem valsts pārvaldes uzdevuma deleģēšanas gadījumiem atšķirīgu atbildības sadali starp valsti un privātpersonu. Proti, nolūkā mazināt valsts varas ietekmi uz izglītības un zinātnes attīstību valsts ir paredzējusi atšķirīgu kontroli pār deleģēta uzdevuma izpildi, aprobežojoties ar kvalitātes un tiesiskuma izvērtējumu akreditācijas un licencēšanas procesā. Norādāms, ka studiju virziena akreditācijas akta terminētais raksturs nodrošina, ka privātpersonu dibinātās augstskolas nedarbojas ārpus valsts kontroles, jo nevar būt situācija, kurā privātpersonai tiek deleģēts valsts pārvaldes uzdevums, taču publiskā persona neuzrauga un nekontrolē tā izpildi⁹. Tā kā valstij ir pienākums nodrošināt vienlīdzīgas tiesības uz izglītību gan valsts, gan privātpersonu dibinātās augstskolās studējošajiem, valsts nedrīkst privātpersonu dibinātas

⁷ Sal. Satversmes tiesas 09.02.2023. spriedums lietā Nr. 2020-33-01, 35.1. punkts. Pieejams: https://www.satv.tiesas.gov.lv/web/viewer.html?file=https://www.satv.tiesas.gov.lv/wp-content/uploads/2020/06/2020-33-01_Spriedums.pdf [aplūkots 05.04.2024.].

⁸ Valsts pārvaldes iekārtas likums: LV likums. Pieņemts 06.06.2002. [18.01.2024. red.].

⁹ Sal. sk. Senāta Administratīvo lietu departamenta 22.12.2022. lēmumu lietā Nr. SKA-963/2022, 10. punktu. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/495036.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

augstskolas atstāt ārpus cilvēktiesību kontroles tvēruma.¹⁰ Tādēļ arī privātpersonu dibinātas augstskolas pieņemtie lēmumi un veiktā rīcība ir pārbaudāma administratīvā procesa kārtībā.

Ja valsts pārvaldes uzdevums tiek deleģēts, tad administratīvajā procesā tiesā atbildētājs ir deleģētājs un arī kaitējuma gadījumā atlīdzinājums ir piedzenams tieši no deleģētāja. Privātpersonu dibināto augstskolu gadījumā tas nozīmē, ka atbildētājam tiesā būtu jābūt Latvijas Republikai. Taču administratīvo tiesu pieeja ir dažāda. Piemēram, vienā lietā SIA “Baltijas Starptautiskā akadēmija” ir korekti norādīta kā pieaicinātā persona atbildētāja (Latvijas Republikas) pusē¹¹, bet citā lietā atbildētājs ir pati SIA “Rīgas Juridiskā augstskola”¹². Tā kā Latvijas Republikai kā deleģētājam augstskolu autonomijas dēļ ir salīdzinoši mazāka ietekme uz privātpersonu dibinātas augstskolas rīcību, istenojot administratīvo procesu, šā deleģēšanas veida kārtība atšķiras no Valsts pārvaldes iekārtas likumā noteiktās un privātpersonu dibinātām augstskolām ir savs patstāvīgs budžets, atklāts ir jautājums, vai pēc būtības privātpersonu dibināta augstskola pati par sevi būtu atzīstama par atbildētāju administratīvajā procesā un kaitējuma gadījumā no tās būtu piedzenama atlīdzība. Šādu pieeju Senāts ir atzinis attiecībā uz privātpersonām, kas ir pasūtītāji publisko iepirkumu procesos, darbojoties sava patstāvīgā budžeta ietvaros,¹³ un tā visprecīzāk atbilstu augstskolu autonomijai un privātpersonu dibināto augstskolu un valsts tiesisko attiecību sistēmai.

2. Augstākās izglītības ieguvē pieņemto lēmumu tiesiskā daba

Studējošā tiesiskās attiecības ar augstskolu nodibina studiju līgums. Tajā regulēto jautājumu loks, jo īpaši augstskolas pienākums studiju programmas izpildes gadījumā piešķirt grādu vai kvalifikāciju, ko apliecina valsts atzīts diploms, norāda uz to, ka tā ir vienošanās par publiski tiesiskām attiecībām, proti, publisko tiesību līgums. Arī tiesību doktrīnā studiju līgums tiek norādīts kā piemērs gadījumam, kad konkrētas publiski tiesiskās attiecības var noregulēt tikai ar publisko tiesību līgumu.¹⁴ Lai arī pēc studiju līguma noslēgšanas studējošais tiek uzņemts augstskolā ar lēmumu par imatrikulāciju, faktiski tiesiskās attiecības jau ir nodibinātas tieši ar studiju līgumu.

Minētais arī iezīmē duālismu augstskolas un studējošā tiesiskajās attiecībās. No vienas puses, studējošais ir iestādei īpaši pakļauta persona¹⁵, tāpēc studējošā uzņemšana augstskolā būtu vērtējama kā iestādei īpaši pakļautas personas statusa

¹⁰ Eiropas Cilvēktiesību tiesas 02.04.2013. spriedums lietā “Tarantino and Others v. Italy”, 52. punkts. Pieejams: <https://hudoc.echr.coe.int/eng/#%7B%22itemid%22:%5B%22001-118477%22%5D%7D> [aplūkots 05.04.2024.].

¹¹ Administratīvās apgabaltiesas 10.01.2012. spriedums lietā Nr. A42576308, 1. lpp. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/120025.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

¹² Administratīvās rajona tiesas 30.03.2020. spriedums lietā Nr. A420211219, 1. lpp. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/409238.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

¹³ Sk. Senāta Administratīvo lietu departamenta 04.04.2022. spriedumu lietā Nr. SKA-226/2022, 16.–19. punktu. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/474825.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

¹⁴ Briede J., Danovskis E., Kovaļevska A. Administratīvās tiesības. Mācību grāmata. Otrais izdevums. Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2021, 114. lpp.

¹⁵ Senāta Administratīvo lietu departamenta 19.05.2006. lēmums lietā Nr. SKA-207/2006, 9. punkts. Pieejams: https://www.at.gov.lv/files/uploads/files/archive/departament3/2006/ad190506_1.doc [aplūkots 05.04.2024.].

nodibināšana, proti, patstāvīgs administratīvais akts. No otras puses, tiesiskās attiecības nodibina tieši ar studiju līgumu, tāpēc uzņemšanas tiesiskā daba precīzāk ir vērtējama kā publisko tiesību līguma noslēgšana. Šāds duālisms rada problemātiku precīzi noteikt augstākās izglītības ieguvē izdoto lēmumu tiesisko dabu.

Kā piemēru problemātikai precīzi identificēt augstākās izglītības ieguvē pieņemto lēmumu tiesisko dabu var analizēt studējošā izslēgšanu no studējošo saraksta jeb eksmatrikulāciju sakarā ar studiju programmas izpildi. Šis lēmums ir vērtējams kop-sakarā ar lēmumu par grāda vai kvalifikācijas piešķiršanu, jo grāda vai kvalifikācijas iegūšana ir priekšnoteikums eksmatrikulācijai sakarā ar studiju programmas izpildi. Aplūkojot studējošā un augstskolas tiesiskās attiecības no publisko tiesību līguma skatpunkta, norādāms, ka no studiju līguma izriet augstskolas saistība studiju programmas izpildes gadījumā piešķirt studējošajam grādu vai kvalifikāciju. Tādējādi, ņemot vērā tiesību doktrīnā paustās atziņas par no publisko tiesību līguma izrietošām saistībām izdot labvēlīgu administratīvo aktu¹⁶, studiju līgums ir personas tiesību prasīt labvēlīgu administratīvo aktu avots. Grāda vai kvalifikācijas piešķiršana ir labvēlīgs administratīvais akts, kura izdošana ir publisko tiesību līguma mērķis. Turpretī eksmatrikulācija ir publisko tiesību līguma izbeigšana, jo studiju līgumos tiek iekļauts, ka tie ir spēkā līdz studējošā eksmatrikulācijai¹⁷ un pēc tās tiek galīgi izbeigtas studējošā un augstskolas tiesiskās attiecības. Tiesību doktrīnā ir minēts vispārīgs princips, ka ir kļūda lēmumu par līguma izbeigšanu tiesā vērtēt kā patstāvīgu administratīvo aktu.¹⁸ Līdz ar to abiem minētajiem lēmumiem ir atšķirīga tiesiskā daba, jo būtu neprecīzi vērtēt eksmatrikulāciju kā patstāvīgu administratīvo aktu, nevis kā lēmumu, ar kuru tiek izbeigts publisko tiesību līgums.

Vienlaikus Augstskolu likuma 49. panta otrajā daļā ir ietverta norāde, ka lēmums par eksmatrikulāciju ir apstrīdams augstskolas akadēmiskajā šķīrējtiesā, tāpat kā augstskolas izdotie administratīvie akti vai faktiskā rīcība. Tādējādi ar speciālo normu eksmatrikulācija kā lēmums par publisko tiesību līguma izbeigšanu tiek pakļauts administratīvā akta apstrīdēšanas kārtībai, tomēr tas nemaina eksmatrikulācijas tiesisko dabu. Arī tiesību doktrīnā ir konceptuāli atbalstīta ar publisko tiesību līgumu saistītu strīdu risināšana vispirms iestādes iekšienē.¹⁹ Eksmatrikulācijas gadījumā šāda iespēja ir tieši noteikta Augstskolu likuma 49. panta otrajā daļā.

Ņemot vērā, ka lēmumam par eksmatrikulāciju ir noteikta tāda pati apstrīdēšanas kārtība kā augstskolas izdotajiem administratīvajiem aktiem, administratīvo tiesu praksē eksmatrikulācija biežāk tiek vērtēta tieši kā patstāvīgs administratīvais akts.²⁰ Ir sastopami vien atsevišķi gadījumi, kuros eksmatrikulācija tiek aplūkota publisko tiesību līguma kontekstā. Piemēram, studējošais iesniedza tiesā pieteikumu par publisko tiesību līguma izpildes pareizību, jo augstskola neesot studiju līgumā noteiktajā termiņā paziņojusi par konkursa uz valsts finansētajām budžeta vietām rezultātiem, bet studējošais neesot noslēdzis papildvienošanos par finansējuma avota

¹⁶ Višķere I., Ratnika S. Pieteikums par publisko tiesību līgumu. Jurista Vārds, Nr. 17/18, 2018, 43.–51. lpp.

¹⁷ Sk., piem., 2020. gada 10. augusta līgumu Nr. 20/338/77 par studijām Latvijas Universitātē [nav publicēts].

¹⁸ Višķere I., Ratnika S. 2018, 43.–51. lpp.

¹⁹ Turpat.

²⁰ Sk., piem., Administratīvās rajona tiesas 23.01.2013. spriedumu lietā Nr. A420439511. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/123517.pdf> [aplūkots 05.04.2024.]; Administratīvās rajona tiesas 26.03.2012. spriedumu lietā Nr. A420438311. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/120878.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

maiņu, tāpēc ticis eksmatrikulēts.²¹ Minētajā lietā pieteikuma priekšmets ir formulēts atbilstoši augstskolas un studējošā tiesisko attiecību būtībai.

Īpaši uzsverams, ka ne visi ar augstākās izglītības ieguvu saistītie pieteikumi automātiski būs par publisko tiesību līgumiem. Piemēram, grāda vai kvalifikācijas nepiešķiršanas gadījumā pieteikuma priekšmets būs par labvēlīga administratīvā akta izdošanu. Līdz ar to tiesību piemērotājam vienmēr jāvērtē, vai attiecīgais augstskolas lēmums, kas attiecas uz studējošo, ir aplūkojams kā patstāvīgs administratīvais akts vai ar publisko tiesību līgumu saistīts lēmums.

Zināmu inertumu praksei vērtēt augstskolas un studējošā attiecības publisko tiesību līguma kontekstā, šķiet, rada pats Augstskolu likums, jo tā normās ir vārdiski paredzēta tikai administratīvo aktu un faktiskās rīcības apstrīdēšana, nevis publiski līgumisko attiecību risināšana. Ietverot Augstskolu likumā norādes par administratīvo aktu un faktiskās rīcības apstrīdēšanu, likumdevējs ir vēlējies noteikt augstskolas darbības formu tiesiskuma kontroles kārtību, tāpēc nav normatīvu šķēršļu vērtēt noteiktus lēmumus vai rīcību publisko tiesību līguma kontekstā. Tomēr duālisms augstskolas un studējošā tiesiskajās attiecībās pieļauj sistēmu, kurā ne visi augstskolas pieņemtie lēmumi attiecībā uz studējošo ir jāapstrīd augstskolas akadēmiskajā šķīrējtiesā mēneša laikā, ja strīds ir risināms administratīvā procesa kārtībā. Atbilstoši Administratīvā procesa likuma 188. panta sestajai daļai ar publisko tiesību līgumu saistīti lēmumi var tikt pārsūdzēti gada laikā bez nepieciešamības tos apstrīdēt. Tas neatbilst esošās sistēmas mērķim, jo no Augstskolu likumā ietvertās norādes par augstākās izglītības ieguvē pieņemto administratīvo aktu un faktiskās rīcības apstrīdēšanu var konstatēt likumdevēja gribu visus administratīvā procesa kārtībā izskatāmos strīdus vispirms risināt augstskolas iekšienē. Līdzīgi vērtējama Augstskolu likuma 49. panta otrajā daļā ietvertā norāde par eksmatrikulācijas apstrīdēšanu.

Līdz ar to, lai veidotu vienotu augstākās izglītības ieguvē radušos strīdu risināšanas kārtību vispirms augstskolas iekšienē un lai studējošā procesuālās tiesības un pienākumi būtu līdzvērtīgi abu lēmumu veidu tiesiskuma kontrolē, vēlams Augstskolu likumā paredzēt, ka arī publisko tiesību līguma kontekstā vērtējamus lēmumus ir nepieciešams apstrīdēt augstskolas akadēmiskajā šķīrējtiesā mēneša laikā, ja studējošā strīds ar augstskolu ir risināms administratīvā procesa kārtībā.

Kopsavilkums

1. Augstskolu likums paredz speciālu deleģēšanas veidu privātpersonu dibinātām augstskolām uz administratīvā akta pamata pretstatā Valsts pārvaldes iekārtas likumā paredzētajam līgumiskajam un likumiskajam deleģēšanas veidam.
2. Apsverams uz privātpersonu dibinātām augstskolām attiecināt pieeju, ka administratīvajā procesā tiesā atbildētājs būtu pati augstskola, nevis Latvijas Republika kā deleģētājs.
3. Lai precīzi identificētu augstākās izglītības ieguvē pieņemto lēmumu tiesisko dabu, ir jāvērtē, vai tas ir patstāvīgs administratīvais akts vai ar publisko tiesību

²¹ Administratīvās apgabaltiesas 21.11.2011. spriedums lietā Nr. A420528610, 1.–13. punkts. Pieejams: <https://manas.tiesas.lv/eTiesasMvc/nolemumi/pdf/119484.pdf> [aplūkots 05.04.2024.].

līgumu saistīts lēmums. Piemēram, lēmums par eksmatrikulāciju tiek kļūdaini identificēts kā patstāvīgs administratīvais akts, lai gan tas ir lēmums par publisko tiesību līguma izbeigšanu.

4. Vienotas strīdu risināšanas kārtības nostiprināšanas nolūkā būtu nepieciešams grozīt Augstskolu likumu, paredzot arī publisko tiesību līguma kontekstā vērtējamu lēmumu apstrīdēšanu mēneša laikā, ja studējošā strīds ar augstskolu ir risināms administratīvā procesa kārtībā.